

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8 uri zjutraj.

„Edinost“ stane:

za vsa leta gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „3.—“ 4.50
za četrt leta „1.50“ 2.25

Z „Novičarjem“ vred:

za vsa 1 to gl. 7.—
za pol leta „3.50“
za četrt „1.75“

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov. —
„Novičar“ pa po 2 nov.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš in oznanila se račune po 8 nov. vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo P. Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

• V „Edinosti“ je moč.

Resna beseda v resnem trenutku.

I.

Postavna doba našemu mestnemu zastopu je že potekla in pričakovati nam je v najkrajši dobi, da se razpišejo nove volitve. Razdraženost po italijanskih časopisih in boj mej časnikiarskimi zastopniki nam nasprotne stranke italijanske, kojega smo omenjali v našem listu že parkrat, smatrati nam je kot predigro bodočim mestnim volitvam. In tudi stranka, ki je toli oblastno gospodarila v našem mestnem zastopu — gotovo ne v korist in blagor prebivalstva — jela se je pripravljati na volilni boj s tem, da je zopet vrgla na dnevni red vprašanje o vodovodu v mesto tržaško. To vprašanje, ki vse vleče kakor morská kača že toliko let, naj bi služilo zopet kot slepilo in mamilo po italijanskih hujšakah fanatizovanemu ljudstvu.

Nameni radikalne gospóde italijanske niso čisti in nje postopanje nikakor ni tako, da bi moglo vzbujati zaupanje pri ljudeh z jasnim pogledom in lastno razsodnostjo. Fanatik ni sposoben soditi o svojih lastnih koristih; pogled mu je temen, da ne vidi propada, ki mu zija nasproti: zato so gospóda fanatizovali ubogo ljudstvo. Omamili so sicer mirne prebivalce italijanske narodnosti z neprestanim kričanjem o nevarnosti, preteče jim od strani slovenskih okoličanov. Marea slava — slovenski naval — jo bojni klic, ki naj združuje vse meščane okoli zastave poznanih kolovodij italijanskih v boju proti njih sorojakom slovenske narodnosti. Kdor ne prisega na radikalno zastavo, ta je panslavist; in panslavisti so vsi okoličani in meščani, zahtevajoči pravice ubogemu a poštemu prebivalstvu slovenskemu, biva-jočemu od zdavná na tržaških tleh. In zato je panslavizem tudi strašilo vsem političnim — otrokom. In tako je tudi „panslavizem“ kaj prikladno sredstvo v boju za krivico, na koji trpimo tržaški Slovenci in z nami vsa občina.

Gospóda se boje jasnosti in ker se je boje, hote, da vladaj duševni mrak; kajti izvestne, nam vsem predobro znane tendencije morejo živeti, vspevati in se širiti le v temi. Zato pa zatemnuj mrak jasen pogled prebivalstva, da ne vidi, od kodí preti resnična nevarnost njegovi sreči, in da išče nevarnost tam, kjer je ni.

Le v ta namen se snujejo zatožbe in ovažbe proti nedolžnim učiteljem slovenskim; le v ta namen se ometuje blatom ona duhovščina okoličanska, ki noče slepo služiti prizadevanjem, diametralno nasprotnim bitstvu naše vere, — vere krščanske, vere mejsebojne ljubezni, vere pravice za vse brez razločka narodnosti in stanu; le v ta namen vneajo se strasti mej lahko-vernim ljudstvom italijanskim.

Vsa zaletavanja italijanskih časopisov, iz poslednjih časov, uprizorjena satansko zlobnostjo, ter naperjena proti slovenski narodnosti, zapisati je izvestno na račun bližajočih se volitev v mesti zbor. Laž in zavijača naj prihitita na pomoč, da ostane mestno gospodarstvo v rokah one in iste stranke, o kateri vemo vsi, da nima ni volje ni sposobnosti sukati občinsko krmilo tako, kakor zahtevajo keristi občine, zahtevajoče brezpogojno mejsebojnega spora-

zumljenja mej različnorodnimi prebivalci te občine.

In še jedno znamenja nam priča, da se nasprotniki že sedaj pridno in energično pripravljajo za prihodnje volitve: njihovi agenti in podajači že rujejo po okolici, da bi vinom in sladkimi besedami premotili naše okoličane. Vse kaže, da se nasprotniki do sedaj še nikdar niso vrgli tako srdito na okolico, kakor namerujejo pri prihodnjih volitvah. Gospóda hočejo na vsak način pridobiti okolico v svoje roke; oni že vedo zakaj — mi pa tudi. V poslednjem mestnem zastopu tirali so resnično, resno opozicijo izključljivo le slovenski zastopniki okoličanski, kajti poznane in zloglasne „konservativce“, — ki so res včasih malo poropotali, ali le tako, za voljo lepšega — ne smatra živ krat resnimi možmi; oni ne imponujejo nikomur in zato se jih tudi nikdo ne boji, najmanj pa intrinsigentna, nespravljiva radikalna stranka. Le slovenski zastopniki postavljali so se po robu tiranizmu gospódujočih radikalcev. Poreče nam morda kdo: saj niso naši nič dosegli, čemu torej ves trud? To je res in ni res. Res je, da v stvarnem pogledu niso dosegli čisto nič, pač pa je bila njihova opozicija važna v moralnem pogledu. Se svojim pritiskanjem prisilili so naši zastopniki nasprotnike, da so se doteknili in pojašnjevali marsikako zadevo, katero bi bili sicer prikrili prav skrbno. Če je pa kje v kakem zastopu potrebna opozicija, je to gotovo uprav v mestnem zboru tržaškem, in bodisi da je tira jeden sam energičen mož. Uprav pri nas se dan na dan žrtvujejo in podrejujejo koristi občine znanim političkim namenom in idejalom, in gorje občini, ako bi bila znana gospóda lepo mej seboj: gorje občini, ako iz naše zbornice izgine poslednje nadzorujoče oko. Do tega spoznanja se je prikopal celo trmoglav in zagrizeni „Mattino“, kajti ta kliče že sedaj novih mož v mestni svet tržaški.

Govorili smo dosedaj le o mestnem svetu tržaškem, kajti že kot tak ima naše zastopstvo veliko važnost. Saj so dandanes v sleherni borni vasi spoznali važnost občinskih zastopov, tako, da se skrbno pripravljajo in posvetujejo za vsakokratne volitve. Koliko večja je ta potreba v velikih občinah, kjer gospodarijo z milijoni občinskega premoženja, odnosno nje dohodkov! Kolika neizmerna škoda nastane taki veliki občini, ako je vsa nje uprava uprežena v veliki voz interesov jedne same stranke! In tako se je godilo do sedaj pri nas. Več kot naravno je, da si dotična, dosedaj gospodarivša stranka trudi na vse moči, da si ne le ohrani gospodarstvo, ampak da še izrine ono malo številce mož, ki so jo, vestno potezajoč se za koristi občine, krcali po prstih! V tej okolnosti je iskati vzrokov, da so se podajači te stranke že sedaj in z vso strastjo vrgli na okolico.

Ali naš mestni zastop ni samo mestni zastop, ampak je zajedno tudi deželni zbor. Ta okolnost mu podeljuje toliko veljavo, kakoršne nima nijedno drugo mesto v državi. To je zopet jeden nadaljni vzrok, zakaj hočejo gospóda po vsej sili, da naj ostanejo občinski vajeti izključljivo v njih rokah.

O tem pa prihodnjič, kakor tudi o svetih dolžnostih, ki vežejo tržaške Slovence in okoličane v teh resnih trenutkih.

O falzifikatorju „Slovenčevem“.

I.

Proti koncu l. 1892 smo v „Edinosti“ priobčili članek pod napisom „Obstaneek cerkve in narodnosti.“ Povod k temu nam je bil dal posebne vrste dopisnik „Slovenčev“, ki je trdil, da od moralnosti kakega naroda je zavisen njegov obstaneek; iz tega je izvajal, da boj za vero in cerkev je vedno nujnejši, nego boj za narodnost, „ker je vera nujen predpogoj moralnosti vsakega naroda. A ne, kakor hočejo teologi pri „Edinosti“ tolmačiti, da je nujniši obramba narodnosti.“ („Slovenec“ 28. okt. 1892). Ker je pri rodoljubni stranki slovenskega naroda dokazana in pripoznana resnica, da je sedaj Slovincem boj za narodnost nujnejši, nego boj za vero, je takoj umeti, da narodnemu listu, kakoršen je „Edinost“, ni moglo biti vse jedno, kako se stvari zasukavajo v nasprotnem smislu. Dokaz, ki bi obveljal, da se je treba sedaj narodu v celoti bojevati bolj za vero, nego za narodnost, bi spravi vse narodno življenje in gibanje v drug tir, in to je važno. Sedaj, ko dozorevajo stvari, da pride kmalu do odločitev med narodi v Evropi, utegne za male narode, kakoršen je slovenski, postati osodepolno, ako ne porabijo v tej dobi vseh svojih močij za to, kar jim je najpotrebnejše, najnujnejše. Viharji take narodiče utegnejo drugače popihniti s pozorišča, in še če združijo vse sile, jim žuga še vedno nevarnost, ravno zaradi tega, ker so prešibki, premajhni.

Dokazovanje o sedanjí taktiki po takem ni nikaka norčija, in je treba vsak razlog in vzrok dobro uvaževati, da se poprimemo tako ali tako zaresnega dela z združenimi močmi, naj je potem tiramo po poti k rešitvi ali k poginu. Nam je pred vsem vestno ravnati in s prepričanjem delati; naj bode potem naša osoda v svetovni zgodovini ali bodočnosti, kakoršna koli: mi bodemo imeli zavest, da smo se vedli pametno in po svojih močeh; z dobro vestjo se bodemo ločili s poprišča.

Mi smo torej gle é na važnost stvari odgovorili dopisniku „Slovenčevemu“, ki se podpisuje kot „Liga + 1“. Naš dokaz je bil v soglasju z izjavami „Edinosti“ in drugih slovenskih listov ter v obče slovenskih skušenih rodoljubov, namreč dokaz, da boj je sedaj za narodnost slovensko nujnejši, nege za vero, in smo ta dokaz razširili na trditve, da ta nujnost velja vsem zapadnim Slovanom, ki ne uživajo več dobrot in brambe cirilometodijske cerkve, v kakoršno je bil Rim privolil med njimi pred tisoč leti. Dokazali smo, da moralnost samo na jedni strani tudi v zgodovini ni dovolj varovala slovanskih narodov, in to ne v poganskih dobah, niti ne v krščanski dobi. O tem svedoči najbolj osoda velikega dela slovenskega naroda, ki se je dandanes ohranil le še v ostankih in v ozkih zemljepisnih mejah. Pokazali smo ravno na Slované, o katerih govoré zgodovinski viri, da so živeli relativno moralno celó v poganskih dobah,

in sicer tako, da so se jim čudili drugi narodi. Sklepali smo, da, ako so živeli v poganskih dobah moralno, utegnili ali celó morali so živeti v krščanski dobi kot v skupnosti še moralniše; vsaj nasprotnih svedoštvev nimamo, pač pa pozitivnih mnogo takih, ki govoré vsa za njih moralno življenje. Ako tako moralno živéhi narodov ni rešila moralno-t pogina, je soditi, da zgolj moralnost, namreč brez primečne organizacije, jih ne reši tudi danes. In to dandaneš še manj, ko naš č. g. ligaš pripoznava sam, da so drugi narodi agresivni nasproti Slovanom, da se ne držé nauka, kateri navaja tudi on kot pravi, namreč nauka: „Vsakemu svoje!“

Gledé na sedanje hudo položenje smo poudarjali, da imamo potrebo posebne organizacije, in to tembolj, ko sedaj cerkev nima cirilometodijske organizacije za zapadne Slované. Rekli smo, da cerkev nam more sedaj le pomagati, a da moramo tudi sami pomagati si s posebno organizacijo.

To, da nam pomagajo pojedini svedeniki v narodnem boju, ne zadoščuje, in če nam pomagajo, delajo to kljubu nedostatku cerkvene organizacije za zapadne Slované. S tem nismo trdili, da naj se borimo brez cerkvene pomoči, ali da naj se celo ločimo od cerkve v borbah za narodnost; hoteli smo le pokazati na pomen cirilometodijske cerkve v narodnem pogledu, v pogledu na njeno moč za brambo narodnosti slovanskih narodov.

Dokaz smo podali takó, da ga ni pobil naš nasprotni gosp. ligaš; temveč je on popolnoma zamolčal zlasti dokaz, da so moralno živéhi Slovani, specialno Slovenci, v krščanski dobi, v dobi svojega katoličanstva poginili, kljubu svoji neizpodbiti moralnosti.

Za ta dokaz je šlo, in ako je pošten dokaz, moral bi ga bil naš ligaš sprejeti in kot poštenjak pritrditi nam; moral bi nam biti hvaležen, da smo ga opozorili na zgodovinska dejstva, katera je on prezrl, katera se ne zlagajo z njegovo trditvijo, da jedino moralnost le na jedni strani more rešiti narode pogina nasproti drugim silam, sosebno pa organizovaním, ki se kažejo pri agresivnih narodih v zgodovini ravno tako, kakor v sedanjosti.

Ako bi se vedel naš nasprotnik pošteno, bil bi pripoznal svojo zmoto, in z njegovim pripoznanjem, ki bi mu bilo delalo le čast, bila bi polemika med njim in nami završena.

Čitatelji vidijo iz posnetka tega, da naš razgovor s „Slovenčevim“ dopisnikom in člankarjem ni bil brezpotreben, in vidijo, da smo zavrnilí razlog, ki spravlja obstaneek kakega naroda v zavisnost od njegove moralnosti. S tem smo zajedno zavrnilí jeden razlog, ki bi rad spravi sedanjó taktiko v naših bojih na drug tir, namreč, da bi sedaj ne smatrali boja za narodnost nujnejšim nego boj za vero. Taka taktika bi ugajala jedino tujim agresivnim narodnostim, ne pa slovanskim, ki so le v defenzivi, v brambi svojo narodnost.

Naše dokazovanje je veljalo le tej taktiki, da je sedaj, v sedanjí dobi, pri sedanjem občem položaju, bodi si Avstro-

Ogerske, bodisi vse Evrope, boj za narodnost nujnejši, nego boj za vero, in pri tem prepričanju ostanemo ne le sami od sebe, ampak tudi zaradi tega, ker nam naš nasprotnik ni podal niti jednega dokaza, ki bi mogel omajati ali kakó oslabiti naše prepričanje.

Naše uverjenje, naša taktika pa našemu ligašu ni po volji; vzrokov o tem nočemo preiskovati, naj si že bodo v njegovi slabosti, ki se kaže v tem, da ni hotel pripoznati svoje napačne, absolutno mišljene trditve o zavisnosti obstanka narodov od moralnosti, bodisi ker ima druge namene, gibanje slovenskega naroda spraviti v tak tir, kakoršen bi ugajal jedino nasprotnikom in sovražnikom slovenskega naroda in vseh zapadnih Slovanov. Le to mu očitamo, da se je vedel nepošteno na druge strani; nepoštenost je že v tem, da nas je izvajal na led, namreč da je kopičil vedno druge točke v polemiko, ki niso imele čisto nič opraviti z glavnim vprašanjem. Nepoštenost je v tem, da je trgjal on pojedine stavke iz naše sestave ter jim podtikal različne ali pa popolnoma drug pomen. Največjo nepoštenost pa je razkril v tem, da je ne le jeden, ampak več stavkov navedel z namenji, kakor da bi bili naši, a jih je sam ali pretvoril, popačil ali celo izmislil. Nad vse nepošteno je, da je iz popačenih ali izmisljenih stavkov izvajal očitania, katera je mogel le on opravičiti pred seboj, noben drug pošteno misleč čitatelj pa ne!

Mi smo našemu ligašu navedli doslej za zgled samo jeden popačen stavek, a pozvan, da ga naj popravi, storil je to nedostojno, tako, kakor bi delala to kaka klepetulja ženskega ali moškega spola, ali pa človek, ki je zaslabil na mišljenju, in mora zaradi tega obveljati njegova.

Nepošteno je njegovo vedenje tudi v tem, da se še norčuje z nami, misleč, da premami s tem svoje čitatelje.

Naši odgovori so sezali le do tega, kar je pričel nadaljevati naš nasprotnik v „Slovenca“ od 28. dec. Nismo pa odgovarjali na dopis „S Primorja“ („Sl.“ 28. dec. 1892), na članek: „Narodno renegatstvo in katoliška cerkev“ („Sl.“ 29. dec. 1892), in potem na članek: „Kje se ponareja?“ („Sl.“ 11. in 12. jan. 1893). V teh 4 dopisih ali člankih so navedene še druge falzifikacije stavkov, je sosebno jeden hud stavek celó izmišljen; v vseh teh odgovorih pa so pretvorbe in je pačenje in podtikanje mislij najhujše vrste. To ni pretirano, ampak popolna istina, in menimo, da je falzifikacija stavkov in mislij tako huda, da niti izraza primerne vsaj mi nimamo za obsojenje takega početja.

Mi pomilujemo uredništvo „Slovenčev“, da ali je tako onemoglo, kljub javni odgovornosti, ali pa da je samo toliko neprevidno, da priobčuje take podle odgovore! Pomilujemo tudi „Slovenčeve“ čitatelje, katerim je bilo čitati stvari v taki sestavi, katera jim ni mogla biti umljiva, ako niso čitali poprej „Edinosti.“ Mi smo strmeli nad metodo take pisave, ki je pred vsem do skrajnosti podla.

Nam je žal za prostor pri „Edinosti“, katera ima druge vrste čitateljev; zato odgovarjamo tako, da ti čitatelji vsaj umejo, za kaj da gre. Drugače bi ošibali še po drugi metodi „Slovenčevega“ ponarejevalca. Vendar pa smo dolžni našim čitateljem, da navedemo iz „Slovenca“ nekaj falzifikacij, da razvidijo, s kake vrste ljudim imamo opraviti pri najzaresnejših predmetih in vprašanjih. O tem pa v prihodnjici. Y.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Delovanje poslanske zbornice preloženo je bilo te dni v odseke. Zborovali so proračunski, imunitetni, permanentni kazenski, obrtni in odsek za volilno re-

formo. Velike važnosti za naše slovenske odnose so bila posvetovanja v prvo imenovanih dveh odsekih. V imunitetnem odseku je bila na dnevnem redu zadeva Spinčičeva. Slov. poslanec dr. Ferjančič je predlagal, da izbornica izreče, da se je z disciplinarnim preganjanjem prof. Spinčiča kršila imunitetna pravica, če tudi ne po besedah zakona, gotovo pa duhu njegovem ter da pričakujejo od vlade, da postavi prof. Spinčiča zopet na njegovo mesto. — Posl. Lang je postavil še širši predlog, naj se naravnost izreče, da se je kršila imuniteta poslanca. — Nemška poslanca Weber in Nitsche sta se upirala tem predlogom, češ, da se ni kršila imuniteta ni po besedah ni po duhu zakona. Toplo se je potegnil za prof. Spinčiča nemški konservativec baron Morsey, naglašujoč, da ima imuniteta namen braniti poslanca pred tendencijoznimi čini eksekutive. Tu je očitno, da so poslanca Spinčiča zadavili (abgeschlachtet) na podlagi starih, meglenih in ob veljavo prišlih dvornih dekretov. A vsa dokazivanja dra. Ferjančiča in barona Morseya niso koristila, kajti poljski člani imunitetnega odseka pokazali so se tudi v tem slučaju — Poljake, kakoršni so bili vsikdar in so še sedaj v veliko nesrečo slovanstva. Zmagali so Nemci s pomočjo Poljakov. Odklonila sta se Langov in poglavitni Ferjančičev predlog in tako je postala imuniteta, neodvisnost poslancev-uradnikov, le puhla fraza, kajti parlament je s tem pokazal, da ni sposoben braniti svoje pravice in svojo čast. Človeku se kar krči srce, videčemu, kako se dandanes poplačuje poštenje in lojalnost.

V proračunskem odseku je pa govoril slavni naš prijatelj, gospod minister Gautsch, o srednjih šolah, in se dotaknil tudi naših želj v tem pogledu. G. Gautsch ima Slovence neizrečeno rad, tako, da bi najrajše kar odklonil sleherno njih zahtevo. Ker si pa tega ni upal, govoril je tako, da ni rekel ne tako ne tako. Izvijal se je, da je težko odločiti, ali naj se snujejo slovenske nižje gimnazije ali pa paralelke na že obstoječih gimnazijah. Naučnuprava da hoče razsojati od slučaja do slučaja. Kar se tiče slovenskih paralel na gimnaziji v Celji, rekel je minister, da treba počakati, kako se obnese Mariborske paralelke, a priznal je v isti sapi, da so poročila o poslednjih ugodna. Glede goriske gimnazije je pa govoril tako, da tam ne dobimo slovenskih paralel, dokler bode naučni minister — g. baron Gautsch. — Glede slovenskih ljudskih šol v Trstu in v Gorici je odgovoril g. minister, da je že opetovano priganjal (betrieben) deželne šolske oblasti, da izrečejo svoje menenje v tej zadevi, kar se bode tudi zgodilo te dni. — Priganjal? Čemu treba priganjati — kar strogo za ukazal naj bi bil! — Tudi strokovna šola za kamnoseke v tržaški okolici je prišla v razgovor. Glede te je rekel gospod minister, da so poizvedovanja dognala, da ni pričakovati rednega obiskovanja vsakdanje šole, — da si bi imeli učencev in tudi potrebni material, ako se ne osnujejo stipendije. Ta zadeva še ni zadosti zrela, da bi mogli odločiti o njej; g. minister jo bode izročil v prihodnji seji centralni komisiji, da se izreče o njej. Slednjič nam je še poročati, da je proračunski odsek postavil raz dnevni red resoluciji radi osnove drugega češkega ter italijanskega vseučilišča.

V odseku za volilno reformo se je izrekel posl. Plener za to, da se uvedejo tudi v kmetskih občinah neposredne volitve.

Predvečranjim je zborovala tudi poslanska zbornica in so vprejeli proračun ministerstva za deželno brambo. Minister Falkenhayn je pojasnil, da je po nesreči v Oseku 16 mrtvih in 8 težko ranjenih.

Vnanje države.

Ruski carjevič biva sedaj v Berlinu, kjer ga obsipajo s častmi. Pri zajutruku, ki je bil v četrtek, napil je nemški cesar ruskomu caru, imenujoč ga najplemenitejšega tovariša, nositelja starih tradicij monarhijskih in zaupnega prijatelja njegovega (govornika) prednika. Nato je napil carjevič nemškemu cesarju.

Kar se tiče nove vojne predloge Nemške stvari ne stoje tako dobro, kakor sta menila cesar Viljem in kancelar Caprivi. Mnogo je zavisno od centruma v parlamentu, ali se sprejme predloga ali ne. A uprav v tej veliki stranki niso baš naklonjeni omenjeni predlogi. Odlučni poslanec Lieber je rekel na primer, da smatra sedanje obrambeno silo Nemčije kot zadostno; ako pa bi bilo položeno res tako, kakor je slika grof Caprivi, morali bi vsiklikniti: Finis Germaniae. — Grof Freising je rekel, da so Bavarci pričeli primerjati sedanje stanje se stanjem pred osnutjem velike nemške države ter pripomnil: Rajše umreti po bavarško, nego poginjati po cesarsko.

Različne vesti.

† Josip Marn. Včeraj je umrl v Ljubljani prezaslužni pisatelj in kritik slovenski, častni kanonik Josip Marn. Odprl se je grob, kraj kojega izvestno utihnejo strasti domačega prepira: v ta grob položijo moža, kojega smo vsi spoštovali in ljubili. Lahka mu zemlja slovenska!

Tržaški mestni svet imel je v torek zvečer svojo sejo, v kateri so se posvetovali o tistem važnem vprašanju, ki bega naše prebivalce ne vemo že koliko let, o vodovodu v mesto tržaško. „Studije“ o tem vprašanju požrle so občini že tisoče in tisoče, a sedaj nam gospoda povedo, da prav za prav nič ne vedo.

Razpravljali so namreč o ponudbi tvrdke Ceconi & Geiringer, ki bi hotela napraviti 13 kilometrov dolg vodovodni prekop od Škocijana do Lonjere za svoto 1.755.000 glđ. Večina odseka za preskrbljevanje vode je za to, da se v sprejme ta ponudba, dočim je manjšina proti ponudbi. Poslednja zahteva, da se pri mestnem stavbenem uradu osnuje posebni oddelek za vodne zadeve, koji naj bi skrbel, da dobi mesto tržaško potrebno vodo. Razprava je bila zelo živahna. Podžupan Dompieri govori proti ponudbi tvrdke Ceconi in Geiringer naglašujoč, da predstudije niso dognale do dovoljnega vspeha v tehniškem pogledu. (In koliko so že požrle te „predstudije“? Op. ur.) Tudi stroški so preveliki, kajti isto delo hotela je svojočasno izvršiti neka druga tvrdka za 1.200.000 glđ. Stroški za prekop od Škocijana do Lonjere so le en del vseh stroškov, koji bi znašali skupno kakih 8 milijonov. Kakor hitro bi izvršili ta del vodovoda, prisiljena bi bila občina izvršiti tudi ostala dela. Posestniki po bistriški dolini, videči, da občina mora izvršiti delo, stavili bi potem velikanske zahteve do občine. In jlednjič opozarja govornik na pravdo z južno železnico, ki teče že sedem let.

Na predlog svet. Marburgota so potem pretrgali razpravo, koja se je nadaljevala v četrtek zvečer.

V tej seji se je potezal svetnik dr. Marburgo za ponudbo tvrdke Ceconi & Geiringer, obžalujoč mlačnost komisije za preskrbljevanje vode. Govornik obdolžuje tudi časopisje tržaško, da se ni nič brigalo za to vitalno vprašanje. (Kam mislite g. doktor, to časopisje ima vse roke polne posla s psovanjem Slovencev, da bi se moglo brigati za take malenkosti, ki stanejo bornih 8 milijončkov! Op. ur.)

Svet. Consolo je v načelu za ponudbo; meni pa, da nikakor ne kaže, da bi jo vsprejeli že sedaj. Kajti mogoče je, da v pravi z južno železnico upravno sodišče vendar spozna, da se je kršilo pravo pri nižjih instancah; ne smemo se torej vezati za to delo, dokler ne vemo, ali je bode moogli izvršiti.

Svetovalec Righetti je za to, da se ponudba vrne odseku, da jo poslednji popolni v sporazumljenju s ponudnikoma.

Svet. Nordio je za ponudbo. — Svet. Consolo stavi potem svoje nasvete, da se namreč vsprejme ponudba tvrdke Ceconi & Geiringer, ali le s pogojem, ako upravno sodišče potrdi odloke prejšnjih instanc. Ob 10. uri zvečer so zopet pretrgali razpravo, koja je zopet nadaljevala in zaključila v sinočni seji.

V sinočni seji se le je prišlo do glasovanja. Svetovalec Combi je proti ponudbi Ceconi & Geiringer in bi želel, da se razpiše konkurz. — Svet. dr. Luzzatto je za ponudbo, a se mu protivi svetovalec Cambon. — Dr. Dompieri zagovarja zopet svoje menenje, da ne kaže vsprejeti ponudbe. Ako tudi občina zmaga v pravdi z južno železnico, vendar ne bi imela še pravico rabiti vodo iz Reke, kajti prejšnje instance so dovolile občini tržaški le to, da sme napraviti nabiralnik vode. Ta eksperiment pa bi stal občino 600.000 gl. Pri glasovanju se je odklonila ponudba tvrdke Ceconi & Geiringer z 28 proti 13 glasom. Potem so se še posvetovali o predlogu manjšine, da se osnuje pisarna za vodovodne zadeve. Do sklepa pa ni prišlo, ker je nastala taka razdraženost, da so se gospodje spoprijeli mej seboj prav pošteno in so morali zaključiti sejo. Par besed o tem spregovorim v „Novičarju.“

Pogoreli so! Na drugem mestu poročamo o sejah mestnega sveta od torka in četrka. Ti seji sti bili zelo zanimivi tudi zato, ker nam pričati, kako lehkomišljeno nekateri gospodje snujejo ovadbe proti vsakemu, ako jim ni slep privrženec. Tako so postopali tudi proti dvema učiteljema proseškima in proti veleč. g. župniku rojanskemu. Že takrat smo vsikliknili: „Osmehili so se, kakor še nikdar!“ — a danes vsiklikamo po vsej pravici: Pogoreli so!

Stvar je taka-le:

Predno so prešli v torek zvečer na dnevni red, poprašal je svetovalec g. dr. Sancin župana, kaj je prav za prav s tisto preiskavo, naperjeno proti dvema učiteljema na Proseku radi političkih agitacij, in pa s preiskavo proti župniku rojanskemu. V imenu županovem je odgovoril asesor Slocovich, da gledé omenjenih dveh učiteljev je preiskava dognala, da je bila dotična brzojavka, odposlana na Svetčev banket, naperjena proti klerikalni frakciji družbe sv. Cirila in Metoda, da torej ni imela tistega namena, kakor se je mislilo; vendar je g. župan posvaril omenjena učitelja. — S tem svojim odgovorom na prvi del interpelacije g. svetnika Sancina hotel je g. asesor zaključiti svoja pojasnila in ne vemo, ali je bil čisto pozabil na drugi del, tičeč se župnika Thalerja, ali pa gospodi ni bila po volji grda radovednost Sancinova. Ali gospod Sancin — siten kakor je — priskočil je na pomoč „pozabljivosti“ gospoda asesorja z vprašanjem: In Thaler? Seveda, če so ljudje tako sitni in radovedni, se jim že mora kaj odgovoriti. In tako je pojasnil gosp. Slocovich, da se je preiskava proti župniku Thalerju poverila jednemu članu municipalne delegacije, in da bode poročal o vspehu, kakor hitro se završi preiskava.

Tako so govorili v torek. V četrtek pa se je zopet oglašil gospod župan izjavljajoč, da v torek ni vsega prav pojasnil. Dal je potem prečitati dopis namestništva, iz kojega je razvidno, da je preiskava dognala, da so zatožbe proti župniku Thalerju brez vsake podlage. Deželna vlada obžaluje zajedno, da so te za-

tožbe našle odmev tudi v mestnem svetu. — Ali je možno torej pogoreti temeljitejšje, kakor se pogoreli gospoda v tem slučaju?

Neumorni g. Spadoni seveda ni zadovoljen s tim izidom. Povedal je, da se je v tej zadevi uležila tožba proti nekemu listu („Cittadinu“) in proti govorniku samemu in dokler se ne završiti ti pravdi, se ne morejo smatrati poizvedanja mestnega magistrata kot zadostna in dopis namestništva nima absolutne veljave. — Seveda: „Cittadinu“ pride pred laške porotnike; uprav zato pa ima dopis namestništva večjo veljavo nego pravda, o kateri vemo vsi — saj nas uče skušnje —, da izpade ugodno za omenjeni list. Naj se izvija kakor hočejo: pogoreli so, to je gotovo, naj že izide pravda proti „Cittadinu“ tako ali tako.

Ali naj se jezimo? Tudi naš ubogi nedolžni „Novičar“ zašel je v „ložo“, tudi on je peklenko delo slovenskih framasonov. Tako je čitati črno na belem v „Slovenec“ od četrtka. Mahničovo glasilo ljubljansko priznava sicer dobrotno, da „Novičar“ še ni storil ničesar — ali, kakor se divno izraža „Slovenec“, da ni še pokazal rožičkov — kar bi opravičilo trdo sodbo o njem. Ali, ali v bodočnosti utegne pokazati svojo framasonsko barvo. Zato pa: le po njem, da se bo iskalo na vse strani. O, to je logika, da se usmili Bogu! Zato, ker bi utegnil kdo v bodočnosti zakriviti to ali to, obesimo ga že danes! Sicer se pa ne čudimo čisto nič tej smešni borbi proti mlinom na sapo — in zato se tudi ne jezimo. Čemu naj bi se jezili, ko vidimo, da so po istej logiki, kateri ni para na vsem svetu, zašli celo uzorni duhovniki mej „judase“ in „tatove“! Kaj čemo: so taki časi zdaj!

O argumentovanju naših privilegovanih katolikov piše nam prijatelj iz Ljubljane: „Pametni bodite in ne branite se naslova „brezvercev“, kajti vse Vaše natezanje Vas ne reši tega naslova. O komur hočejo, da je liberalce in brezverce — ta je liberalce. Tako so glasi sodba, proti kateri ni depušen rekurz. Nedavno se je pogovarjal nekdo z odličnim pristašem velečastitega dra. Mahniča teorij. Poslednji je imenoma označil razne slovenske prvake kot brezverce zato, ker jih ni videti ni v cerkvi ni pri spovedi. „No, odgovoril je moj porečevalec, naj velja; ali kako ste pa te in te (tu je navel imena dotičnikov) uvrstili mej brezverne radikalce, ko vendar vemo o njih, da žive strogo po zapovedih svete vere?“ In veste, kak odgovor je dobil? „Ti so pa hinavci!“ Razumete sedaj, kako načelo je dandanes v veljavi glede na vse one, ki niso pristaši velečastitemu dru. Mahnič: ako ne hodijo v cerkev, so brezverci; in ako zahajajo vanjo, so pa hinavci! Kako naj se rešite iz zadrege, ko vam z jedne strani zija nasproti prepada brezverstva, na drugi pa prepada hinavstva — če se hočete izogniti jednemu, pa telebnete v drugega. Zato pa ne branite se in — trpite.“

Bralno društvo pri sv. Ivanu vabi na veselico s plesom, katero napravi v nedeljo, dne 29. januarja 1893. v lastnih prostorih se sodelovanjem domačega tamburaškega zboru. Začetek ob 6. uri popol. Vstopnina za osebo 30 kr. Sedeži I. in II. vrste po 20 kr., od III.—VII. 10 kr.

Pevsko društvo „Hajdrih“ na Proseku vabi na veselico s plesom, katera bude v četrtek dne 2. svečana 1893. v dvorani gostilna „Lukša“ se sodelovanjem domačega tamburaškega zboru. Začetek ob 5 uri popol. Pri koncertu in plesu igra oddelek orkestra slavnega c. in kr. pešpolka št. 87. Ustopnina: k koncertu za osebo 20 kr.; k plesu za gospode 1 glđ. Cena sedežev 10 kr.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Tolminu vabi najljubnejše na veselico v proslavo ustanovitve podružnice na drugi dan svečana 1893 v prostorih „tolm.

čitalnice“ z lepim vspehom, obsežajočim 8 toček. — Začetek točno ob 8. zvečer. Vstopnina 30 kr. za osebo. Ker je čisti dohodek namenjen šolski družbi sv. Cirila in Metoda, sprejemajo se hvaležno blagovoljni darovi.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu priredi v nedeljo dne 5. februarja v dvorani „društvene krčme“ v Rojanu poleg cerkve domačo veselico z nastopnim programom: 1. Godba. 2. Nedved: „Zvezna“, poje zbor. 3. Godba. 4. Pagliaruzzi: „Stara mati“, balada, deklamuje gospodična Kavčič. 5. Kajdrih: „Slaba sveča je brlela“ — četverošpev. 6. Godba. J. Ipvic: „Kdo je mar?“ — Zbor s tenor- in bariton- samosplovom četverosplovom ter spremljevanjem orkestra. 8. Godba. 9. Doktor in njegov sluga, burka v enem dejanju, izvršuje dramatični odsek „Tržaškega Sokola“. 10. Ples in prosta zabava. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina samo k veselici 30 kr.; vstopnina k plesu 50 kr.; sedeži 20 kr.

Vabilo na sijajni koncert s plesom, katerega priredi akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji s prijaznim sodelovanjem slavnega mešanega zboru slovanskega pevskega društva pod osebnim vodstvom prvega pevodnje gosp. A. A. Buchte, ženskega in moškega tamburaškega zboru slavnega akad. društva „Zvonimir“ v ponedeljek, dne 6. svečana 1893 v prostorih Ronacherjeve plesne dvorane (1., Schellinggasse Nr. 4). Začetek točno ob 8. uri zvečer. Pri plesu svira vojska godba pešpolka Alexander I., car ruski, št. 2.

V Gorici je umrl nedavno generalni major v pokoj in bivši poveljnik 97. pešpolku Oto Vogeler. Vogeler je bil poznan bivšim vojakom baron Kuhnovega polka št. 17. Vogeler je bil blaga duša, kokoranih je le malo najti mej vojaškimi poveljniki. Vsi, ki so ga poznali, ohranijo mu izvestno predrag spomin.

Slovenski denar. Leta 1892. je mestna blagajna prejela od tehtnice na senenem trgu 5422 glđ. 45½ kr., katero svoto so menda izključljivo vplačali vozniki in kmetje s Krasa in iz Brkinov, ki dovažajo seno na prodaj v Trst, ali naši tržaški okoličani, ki so ga od njih kupovali. To je pač slovenski denar, za kojega pitajo mestna gospoda ubozega našega trpina s „ščavo calato d'oltre monte“!

Za čiščenje snega po mestnih ulicah izdala je tržaška občina svoto 16.839.47 a pri vsem tem leži še danes skoro polovica snega nakopičenega po ulicah.

Krivi proroki. Pomislite vendar: Poreška „L' Istria“ si je nadela krinko spravljalivosti in bratovstva. To je ono in isto glasilo one iste stranke, ki se je se svojimi čini ter svojim brutalnim postopanjem nasproti slovanski večini dežele istrske pospela na vrhunec nestrpnosti; one in iste stranke, ki je uveljavila v tej siromašni deželi teorijo o kladihu in nakovalu, predstavljajoč seveda, da naj ostanejo Italijani za vse večne čase kladihu, Slovani pa nakovalu. — Uboga „L' Istria“: revica je nima več mirne noči, odkar se je tako temeljito izvršil preobrat v občini Pomjanski. Hinavka! Kako jo boli srce, da so prišli v občinski zastop možje, o kojih trdi, da so sovražniki „vsakateremu načelu bratovstva, prijateljstva, sporazumljenja, da: vsakoršne tolerancije nasproti stranki italijanski“. In še le ta župan Pomjanski, ki je „uno dei piu intransigenti del villaggio“ — najnestrpljivejši mož v občini. Revšeta: kje je pa tičalo načelo bratovstva in prijateljstva takrat, ko ste imeli vi vajete v rokah? Veste kaj: naj ukrene sedanji občinski zastop pomjanski kar-koli hoče, nikdar se ne popne — ako bitudi imel najboljšo voljo v to — do iste višine brutalnosti, na koji ste se držali vi do zadnjega trenutka vaše slave v tej občini. Vi se jezite na župana Beliča, a Slovenci smo se jezili na poprejšnjega župana, ki je bil slepo orodje v vaših rokah. Mar naj bi bili volili kakega vašega prvaka? Kaj še! Občinski zastopniki poka-

zali so se zrele in previdne moze, ko si šli iskat župana v hišo, kjer je značajanost doma. — Kaj kvasite o italijanski stranki v občini, o kateri ste pripoznali sami, da nikdar italijanska bila ni. Vi imate v občini pomjanski nekoliko predanih slovenskih zasleplencev, a stranke italijanske ne more biti tam. Gospoda se jeze, ker je župan začel uradovati slovenski. Čudaki, to je vendar naravno v slovenski občini, a nenaravno in krivično je bilo, ko se je v tej slovenski občini uredovalo italijanski. — Gospoda koperska hote plašiti in se groze, a zapomnijo naj si, da se župan Pomjanski prav nič ne boji njihovih žuganj.

Žrebanje števil za vojaški nabor 1. 1893. bode dne 4. februarja o 10. uri predpoludne v vojašnici na starem lazaretu. Doba nabora se pozneje naznani.

Nenadne smrti so v Trstu zadnje dni postale jako goste. Skoraj ne mine dan, da bi listi ne poročali v kakšnem slučaju, 62letni vratar A. Gregorutti prišel je nekoliko vinjen krasno po noči domov v ulico Majolika ter šel v peto nadstropje spat. Ne ve se, je li mu je prišla slabost po stopnicah ali na postelji — drugi dan so ga našli mrtvega poleg svoje postelje na tleh. Na čelu je imel veliko krvavečo rano. — 49letna Ana Jaršič bila je vratarica v ulici Rena št. 1. V mali koči v hišni veži je zakurila z ogljem. To je zagorelo ter napolnilo z ogljikovim plinom, ki je storil, da je uboga ženo omamila; padla je na tla ter umrla kmalu — zadušila se je. Truplo njeno so prenesli v mrtvašnico sv. Justa.

Rojeni in umrli. V minolem tednu se je rodilo v Trstu 99 oseb namreč 45 moškega in 54 ženskega spola. Umrlo jih 131 namreč: 58 moških in 73 ženskih. V istem tednu minolega leta jih je umrlo 150. Izmed temi 131 umrlimi, zamrlo jih 33 za jetiko in vnetjam dihal.

Velika nesreča se je zgodila dne 24. t. m. v Oseku na Češkem. Ko je zjutraj ob 7. uri polovica delavcev že stopila v velikanski rov, kjer se koplje oglje, razpočil se je plin s tako močjo, da je vzdignil v zrak veliki pokrov za zračenje, ki je tehtal več kvintalov. Delavce je silna razpokajoča moč plinova treščila ob stene v globočini, da so koj mrtvi ostali. Računa se, da je kacij 80 mrtvih. Strah in beda je velika, kajti okolo premogokopa se zbira truma ženskih, otrok in drugih ljudi, ki jočejo in tarnajo za ponesrečenci. (No, nesreča ni bila tako velika kakor se je mislilo v prvem trenutku. Poginilo je samo 16 ljudi in 8 je težko ranjenih.)

Književnost.

„Slovanski Svet“, v 2. št., ima naslednjo vsebino: 1. Narodi pa zmešnjave o narodnem ustavnem pravu. 2. Jedno, ne pa določeno češko državno pravo! 3. Liturgija rimske cerkve (dalje). 4. Hrvatska pesem: „Slovenec“. 5. Prešernova Turjaška Rozamunda v izvirniku z latinico in cirilico ter v novem in starem prevodu. 6. Biserje i alemovi. 7. Mladost Kraljevića Marka. 8. Pripovedke. L. N. Tolstega. Slovenski prevod: I. Ali je človeku mnogo zemlje potreba? 9. Molitev, pesem Lermontova, v izvirniku in slovenskem prevodu. Dr. Josip Štefan (kot slovenski pisatelj). Dopisi: s Kranjskega, Koroškega in iz Rusije. 10. Ruske dobitnice. 11. Ogled po slovanskem svetu. 12. Književnost. 13. Novine. 14. Književni inserati na zavitku.

„Učiteljskega tovariša“ št. 2. ima nastopno vsebino: Dr. Frančišek vitez Močnik; S. Rutar: Goriški kras; Ukazi in odredbe šolskih oblastev; Književnost; Dopisi; Društveni vestnik; Vestnik; Uradni razpis učiteljske službe; Listnica uredništva.

„Kmetovalca“ številka 1. prinaša: Zalivanje vina. — Ameriške trte na Francoskem.

— Kakšno seme sejmo? — Obrezovanje repe, korenja itd. — Zimska opravila skrbnega čebelarja. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice.

„Vrtnarja“ št. 1 pa: Lonec za tulipe. — Učitelj pa sadjarstvo. — Belo cesarsko ivanovo grozdje. — Mravlja na sadnem drevju. — Vrtnarske raznoterosti.

Javna zahvala.

O priliki plesa „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ dne 14. t. m., prispeli so podpisanemu v korist društvenega fonda sledeči prispevki, in sicer so darovali:

po 10 for.: Njeg. ekcel. vitez Rinaldini, odbor trg. zbornice in Economov malin; po 5 for.: Peck pl. Karlo, Haggiconsta Giorgio, Reinelt bar. Karlo, Kovačević Ivan, Kalister Franjo, Gentiluomo pl. Oskar in Polley Oskar;

po 3 for.: Leitenburg pl. Josip, Dejak Kristijan, Albori Ivan, Carski konzul ruski, Srpska pravoslavna občina, plesni odsek „Del. podp. društva“ in deputacija svetoviranskega „Bralnega društva“;

po 2 for. 50 kr.: Pichler pl. Karlo; po 2 for.: Zenari Ivan, Krekich pl. Ant., Ralli baron Pavel, Družina Mankoč, Družina Truden, Živic M. V., Scuglevich Risto, Klemenec Jakob, Pertot dr. Simon, Godnig Fran, Gregorin dr. Gustav, Mahne Josip, Živković Branko, Colja Karlo in Trnovec Matej;

po 1 for.: Počkaj Anton, Pretner dr. Matej, Bartelj Srečko, Žitko Fran, Žbona A., Mahorčič Ivan, Gašperšič A., poštno ravnateljstvo, Flego Peter, Lukšič dr. M., Abram Franjo, Kocijančič Josip, Pauletič Ivan, Perhavec Jakob in Kvas Anton;

po 50 kr.: Polić Franjo, Žitko Anton, Halbedel Ivan, Krže Martin, Lampe Anton in Lampe Edvard;

Ustopnino so pa preplačali sledeči gg.: Knavs Ivan, Dragotin Hribar iz Celja in Ukmar Ivan vsak po 50 kr. — Torej vsega skupaj for. 138.—.

Velikodušnim darovateljem, kakor tudi ostalemu p. n. občinstvu, katero se je letos v tako velikem številu udeležilo plesa, se v imenu društva najpresrečneje zahvaljuje in priporoča

v Trstu, dne 20. januarja 1893.

Za vodstvo društva:
Andrej Kalan, Josip Krmpotić,
predsednik. tajnik.

Tržno poročilo.

Cene se razume, kakor se prodaja na debelo blago za gotov denar.

	Cena od for. do for.
Kava Moca	100 K. 131.— 133.—
Rio biser jako fina	— — — —
Java	— — — —
Santos fina	108.— 110.—
„srednja	103.— 105.—
Guatemala	114.— 116.—
Portorico	137.— 139.—
San Jago de Cuba	— — — —
Ceylon plant. fina	136.— 138.—
Java Malang. zelena	118.— 119.—
Campinas	— — — —
Rio oprana	114.— 120.—
„fina	108.— 112.—
„srednja	104.— 106.—
Cassia ligna v zabojih	27.— 28.—
Macis v cvet	380.— 390.—
Inger Bengal	50.— 55.—
Papar Singapore	39.— 40.—
Penang	31.— 32.—
Batavia	34.— 36.—
Piment Jamaika	35.— 36.—
Petrolej ruski v sodih car. 100 K.	17.— — —
„v zabojih	19.25 — —
Ulje bažno amerik.	40.— 42.—
Leo jedilno j. f. gar.	43.— 45.—
dalmat. s certifikat.	41.— 42.—
namizno M. S. A. j. f. gar.	56.— 58.—
Aix Vierge	64.— 68.—
„fina	60.— 62.—
Limon Mesina zaboj	4.— — —
Pomerance Puljeske	3.— — —
Mandiji Bari L. a. 100 K.	78.— — —
dalm. L. a. s. cert.	— — — —
Pignoli	62.— — —
Biz italij. najtineji	20.— — —
„srednji	19.— — —
Rangoon extra	15.50 — —
„La carinom	14.— — —
„H. a.	12.25 — —
Rošči puljeski	6 50 — —
dalmat. s cert.	— — — —
Smokve puljeske v sodih	— — — —
„grške v venci	13.— — —
Sultanina dobre vrsti	18.— 22.—
Suho grozdje (opaša)	18.— — —
Čibebe	13.— — —
Slaniki Yarmouth sod	13.— 14.—
Polenovke srednje velikosti 100 K.	33.— 34.—
„velike	30.— 31.—
Sladkor centrifug. v vrečah	35.50 3575
„certifikat.	— — — —

Fašol Coks	10.—	—
Mandoloni	8.75	—
svetlorudeči	9.75	—
temnorudeči	9.25	—
bohinjski	10.50	—
kanarček	—	—
beli, veliki	10.50	—
zeleni, dolgi	8.—	—
okrogli	—	—
mešani, štajerski	7.—	—
Maslo	85.—	88.—

Listnica upravnštva.

J. V. Kobarič. Vaša naročnina je poravnana do 31. junija 1893. — I. Prelec, Barka: Prejeli 2 gld. — Št. čitalnica Podmelec: naročnine plačane do 31. decembra.

Národní koledar

za navadno leto 1893

se dobiva pri uredniku našega lista.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep- pa št. 18 poleg kavarne „Univerzo“ priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja. — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. JAKOB KUMAR

Antonijeta Drenik, Via Piccolomini številka 2, se priporoča tržaški slovenski gospodi za vsakovrstna dela, spadajoča v stroko šivilje, po najnovejši parizki in dunajski modi. Zagotavlja točno postrežbo v popolno zadovoljnost in po nizkih cenah. 19—52

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskarice. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserna“, glavni shajališči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarar. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso)). Po dvakrat na dan frišno oprešno mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Prodajalnica in zaloga jestvin „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 34 104

Podpisaneu je čast naznaniti slavnemu občinstvu, da je prevzel v lastno upravo gostilno

„Alla Croce di Malta“ Piazza della Zonta.

Točijo se isterska i furlanska vina najboljše kakovosti po 32 kr. liter. Kuhinja aobra in postrežba točna.

Spoštovanjem

V. COVACICH.

Vino v sodčkih za družine po 26 kr. l. ranko na dom. 13—1

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Franca Potočnika gostilna

„Andemo de Frana“ v ulici Irene se priporoča slavnemu občinstvu Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Naznanilo.

V zadnjih številkah „Edinosti“ naznanjena otvoritev

brivnice

se je morala **začasno odložiti** prvič iz uzroka, ker je podpisanega sodrug nevarno zbole in drugič, ker se mu je na pravilo nepričakovanih zaprek od stanodavca v ulici S. Antonio.

Dan odpreja in eventualni drugi prostori se bodo naznanili v prih. „Edinosti“.

Udani

Ernest Švrljuga.

Kacih 14 let stara

deklica

sprejme se takoj v tiskarni Dolenc.

Mesto blagajnice

v neki trgovini dobi, devotka dobrega obnašanja. Več se izve pri našem upravnštvu. —3

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah ozdravi vsak kašelj, pljučni in bronhijalni katar. Dobiva se v odlikovani lekarni. 7—10.

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg Poštne pošiljatve izvršujejo se neutegoma.

Natečaj.

V zmislu sklepa občinske seje v Pomjanu z dne 14. t. m. razpisuje se služba

občinskega tajnika

letno plača 300 goldinarjev.

Prosilci morajo dokazati, da so večši slovenskega jezika v govoru in pismu ter da poznajo nemški in italijanski jezik.

Čas za ulaganje prošenj je določen na 8 dni po trikratnem objavljenju tega razpisa v „Edinosti“ to je do 4. februarja t. l.

Na adresi je izrečno napisati: Pomjan pri Kopru v Istri.

V Pomjanu, dne 17. januarja 1893.

3—2

Anton Belič, župan.

Alojzij Suppanz

urar, Corso štv. 39. 14—104

Prodaja in popravlja ure.

Kôtranove sladčice

katero izdeluje lekarničar

PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 14—52

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norveškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva.

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje se, prožljivo in prebavljivo ter se prodajejo po prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju na enej plati vdobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugje besedo Catrame. V Trstu se prodajejo v lekarni Prendini v škatlicah po 40 kr., prodajejo se tudi v vseh večjih lekarnah v drugih deželah.

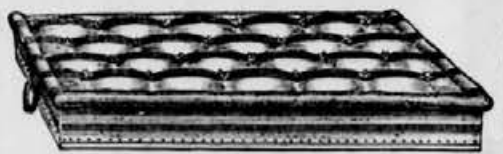

Privilegovane škropilnice proti peronospori inženirja Živica, so spoznane kot najboljše, ker so najprostejše, najbolj trdne in trpeče; najbolj lahke in hitre v rabi, ker porabijo najmanj tekočine in ker pri vsem tem najmanj stanejo. Podpisana tvrdka jih pripravlja zavolj tega v mnogem številu za prihodnjo spomlad ter pošilja, že zdaj prospekte in cenike brezplačno vsakemu, kdor se oglasi in oddaja obrazce. Priporoča tudi drugo svoje blago in razna svoja dela.

Živic in družb.

v TRSTU, ulica Zonta 5,

inženirski urad, zaloga strojev in dotičnega blaga, zastop tovarnic, mehanična delavnica. 10

evilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15—20 let nobenih poprav ne zahtevajo. — Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančno mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 11 gld. dober, franko doposlan, tapeciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredno nadomestke, kakor žična-te žimnice, slamnice itd., kateri pravemu namenu, imeti dobro postelj ne vstrežajo.

ANTON OBREZA,

tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Ta domača, edina narodna tvrdka te stroke na Slovenskem bodi slav. občinstvu najboljše priporočena za nakupovanje žimnic, salonskih garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal in vsega v tapetnisko obrt spadajočega dela. Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštena postrežba, nizke cene posebno pri bališčih in obširnejih naročilih.

Otročji vozički

jako elegantni fini, in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rudoče, modro, sivo in olivno po gold. 5.50, 6, 7, 8, 9, 10 in višje po vsaki cenj do 25 gld.

Pri meni je najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov. 10—30

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104—6

TRST

12—12

Corso, Piazza della Legna št. 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vrelecev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“

Via Torrente št. 15. (poleg obokov Ciozza najosrednja lega v Trstu.)

Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2 ur popoldne. Izvrstna namizna in desertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljnemu naklonjenosti slavnega občinstva. Ponižni

104—41

P. Favero.

ČISTA KRV

12—3

(ZDRAVIE)

Tajne bolezni, lišaji, spuščaji, bledost, splošna utrujenost, slabost — se izgubijo pri zdravi krvi. Mi jamčimo za sigurn vseh pri uporabi naše metode. Pri vprašanju je priložiti povratno marko na:

„OFFICE SANTAS“ PARIS

30. Fabourg Montmartre.

Jak. Klemenc

TRST

Via S. Antonio št. 1.

priporoča

najnovejše zavratnike iz volne, z žido za gospe in gospice; židane zavratnike, ovratnike in zapestnice za moške; židane rute za moške in ženske; volnene čepice za otroke več vrst; boa, mufo iz kožuhovine, davants Sabo iz suraha in čipke za plese, židane dežnike na izber.

Te dni prispe velika izbor raznovrstnih preprog in lišpa za predpustni čas.

Zagotavlja se točna postrežba pri vmernih cenah. 5—

Odlikovana zlato medaljo: Bruxelles 1892

Najboljše sredstvo za

želodec

katero želodec in opravi prebavnih delov života krepča in tudi odprti život pospešuje, 5—25 je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel Piccoli,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani na dunajski cesti.

Cena 1 stekl. 15 novcev.

Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zabojčkih po 12 steklenic in več zabojček z 12 stekl. stane gld. 1.36; s 24 gld. 2.60; s 48 gld. 3.84; s 44 gld. 4.26; 55 stekl. tehta 5 kg s pošto teža in velja gld. 5.26; 10 stekl. gld. 10.30. Poštnina plača vedno naročnik.

Dobiva se v lekarnah v Trstu, na Primorskem, v Istri in Dalmaciji.

Tiskarna Dolenc v Trstu.

Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Cotič.